

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy w Koszalinie, wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2017 roku, sygn. akt X W 857/16, w sprawie Kazimierza Okińczyca, obwinionego o to, że:

nie udostępnił członkom spółdzielni mieszkaniowej dokumentów określonych w art. 8¹ ust. 1 usm na stronie internetowej www.ksmprzylesie.com zgodnie z art. 8¹ ust. 3 usm – w czasie od wejścia w życie do złożenia niniejszego wniosku
tj. o czyn z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych

- I. uznał obwinionego Kazimierza Okińczyca za winnego tego, że do dnia 12 października 2016 r. będąc Prezesem Zarządu Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przylesie” w Koszalinie wbrew obowiązkowi dopuścił do tego, że na stronie internetowej www.ksmprzylesie.com spółdzielnia nie udostępniła członkom Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przylesie” w Koszalinie następujących dokumentów: statutu spółdzielni mieszkaniowej, regulaminów, uchwał i protokołów obrad organów spółdzielni, a także protokołów lustracji i rocznych sprawozdań finansowych tj. popełnienia wykroczenia z art. 27³ pkt. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i za to na podstawie art. 27³ pkt. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w ze. Z art. 24 § 1 i § 3 k.w. wymierzył obwinionemu karę grzywny w wysokości 3.500,00 (trzy tysiące pięćset) złotych,
- II. zasądził od obwinionego Kazimierza Okińczyca na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty procesu w wysokości 100,00 (sto) złotych i wymierzył mu opłatę w wysokości 350,00 (trzysta pięćdziesiąt) złotych.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca obwinionego zaskarżając go całości i zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 8¹ ust. 3 u. s. m. poprzez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, iż użyty w tym przepisie zwrot, że „Statut spółdzielni mieszkaniowej, regulaminy, uchwały i protokoły obrad organów spółdzielni, a także protokoły lustracji i roczne sprawozdanie finansowe powinny być udostępniane na stronie internetowej”, jest równoznaczny ze znaczeniem słowa „muszą”, ustawowym obowiązkiem publikacji wymienionych dokumentów na stronie internetowej,

2. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 27³ pkt. 1 w zw. z art. 8¹ ust. 3 ustawy o spółdzielni mieszkaniowych (zwanej dalej „u. s. m.”) poprzez błędną ich wykładnię polegającą na przyjęciu, iż kto będąc członkiem zarządu spółdzielni mieszkaniowej dopuszcza się tego, że spółdzielnia wbrew powinności wyrażonej w art. 8¹ ust. 3 u. s. m. nie publikuje na stronie internetowej dokumentów w postaci: statutu spółdzielni mieszkaniowej, regulaminów, uchwał i protokołów obrad organów spółdzielni, a także protokołów lustracji i rocznych sprawozdań, podlega karze grzywny o której mowa w 27³ pkt. 1 u. s. m. , podczas, gdy art. 27 pkt.1 u. s. m. penalizuje jedynie nie udostępnienie odpisów oraz kopii dokumentów, o których mowa w art. 8¹ u. s. m. , co wskazuje jednoznacznie na odesłanie do art. 8¹ ust. 1 u. s. m. bowiem mowa w tym przepisie o odpisach i kopiach dokumentów, za które nie mogą zostać uznane dokumenty publikowane na stronie internetowej, o których mowa w art. 8¹ ust. 3 u. s. m.,
3. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej obwinionemu w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz winy, wynikającą z wymierzenia obwinionemu zbyt wysokiej kary, w sytuacji gdy orzeczenie kary łagodniejszej zaspokoiłoby społeczne poczucie sprawiedliwości.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniósł o :

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu.
- 2) z ostrożności procesowej na podstawie art. 441 § 1 kodeksu postępowania karnego wniósł o odroczenie rozpoznania sprawy i przekazanie przez Sąd Okręgowy w Koszalinie Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia o następującej treści:

„Czy przewidziana w art. 27³ pkt 1) ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych sankcja karna w postaci grzywny dotyczy tylko i wyłącznie nie udostępnienia przez członka zarządu spółdzielni mieszkaniowej, pełnomocnika albo likwidatora – członkowi spółdzielni mieszkaniowej odpisów oraz kopii dokumentów, o których mowa w art. 8¹ ust. 1 u. s. m. , czy dotyczy również nie udostępnienia przez te osoby na stronie internetowej dokumentów, o których mowa w art. 8¹ ust. 3 u. s. m.”

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Istotą przedmiotowej sprawy jest rozstrzygnięcie, czy zachowanie obwinionego, polegające na nieudostępnieniu członkom spółdzielni mieszkaniowej dokumentów określonych w art. 8¹ ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych na stronie internetowej www.ksmprzylesie.com, wyczerpuje znamiona czynu zabronionego o którym mowa w art. 27³ ust.1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że Sąd I instancji interpretując przepisy art. 27³ ust. 1 w zw. z art. 8¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych naruszył fundamentalną zasadę zakazu wykładni rozszerzającej na niekorzyść sprawcy. Zaskarżonym wyrokiem rozszerzono znamiona strony przedmiotowej wykroczenia, które przypisano Kazimierzowi Okińczycowi, uznając, że brak publikacji określonych dokumentów na stronie internetowej spółdzielni mieszkaniowej skutkuje odpowiedzialnością karną. Zgodnie z art. 27³ wyżej wspomnianej ustawy, kto będąc członkiem zarządu spółdzielni mieszkaniowej, pełnomocnikiem, albo likwidatorem, wbrew obowiązkowi dopuszcza się tego, że spółdzielnia: nie udostępnia członkowi spółdzielni mieszkaniowej odpisów oraz kopii dokumentów, o których mowa w art. 8¹ lub nie rozlicza kosztów budowy lokalu w terminach, o których mowa w art. 10 ust. 3 albo art. 18 ust. 4 podlega karze grzywny. Natomiast w powołanym wyżej art. 8¹ przedmiotowej ustawy mowa jest o odpisie statutu i regulaminów oraz kopiach uchwał organów spółdzielni i protokołów obrad organów spółdzielni, protokołów lustracji, rocznych sprawozdań finansowych oraz faktur i umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi. W związku z powyższym uznać należy, że ustawodawca konstruując art. 27³ ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wskazał wprost, że zakazane pod groźbą kary jest nieudostępnienie odpisów i kopii dokumentów, nie zaś niedopełnienie obowiązku zamieszczania na stronie internetowej enumeratywnie wskazanych dokumentów.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że udostępnienie na stronie internetowej spółdzielni dokumentów określonych w art. 8¹ ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych byłoby działaniem pożądanym, zgodnym z wolą ustawodawcy, potwierdzoną, co do zgodności z Konstytucją RP, orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W ten sposób, członkowie spółdzielni mieliby znacznie ułatwiony dostęp do dokumentów informujących o bieżącej sytuacji w spółdzielni, umożliwiając im kontrolę działalności organów spółdzielni.

Z uwagi na fakt, iż ustawodawca nie przewidział sankcji karnej za nieudostępnienie na stronie internetowej spółdzielni wyżej wymienionych dokumentów, Sąd Okręgowy podzielił zasadność podniesionych przez obrońcę obwinionego zarzutów obrazy prawa materialnego.

Ponadto, okolicznością świadczącą o tym, że obwiany nie popełnił wykroczenia jest to, w jaki sposób został sformułowany art. 27³ ust.1 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z jego treścią, karze grzywny podlega ten, kto będąc członkiem zarządu spółdzielni mieszkaniowej, pełnomocnikiem, albo likwidatorem, wbrew obowiązkowi dopuszcza do tego, że spółdzielnia nie udostępnia członkowi spółdzielni mieszkaniowej odpisów oraz kopii dokumentów, o których mowa w art. 8¹. Mając na względzie zasady prymatu wykładni językowej oraz racjonalności ustawodawcy, należy stwierdzić, że celem wyżej wymienionego przepisu, była penalizacja tylko i wyłącznie zachowania polegającego na nieudostępnieniu członkowi spółdzielni odpisów oraz kopii dokumentów określonych w art. 8¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Nie przewidziano zaś sankcji karnej za to, że nie udostępniono wskazanych wyżej dokumentów na stronie internetowej.

Wobec powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 109 § 2 k.p.s.w. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k., w ten sposób że uniewinnił obwinionego od popełnienia przypisanego mu czynu.

O kosztach postępowania w sprawie Sąd orzekł na podstawie art. 118 § 2 k.p.s.w. i art. 119 k.p.s.w. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. i art. 633 k.p.k. oraz § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2017 r., poz. 2467), zasądzając je od oskarżycieli posiłkowych Danuty Janus i Waldemara Humel po ½ części.